

1944: Απελευθέρωση Θεσσαλονίκης και ιστορική αλήθεια.

Με αφορμή την επέτειο των 77 χρόνων από την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης από τα ναζιστικά στρατεύματα κατοχής στις 30 Οκτωβρίου 1944, ο **Σύνδεσμος Προάσπισης Μακεδονίας-Θράκης** απέστειλε στον αναπληρωτή υπουργό για θέματα αυτοδιοίκησης κ. Στ. Πέτσα, με κοινοποίηση στον Υπουργό Εσωτερικών Μάκη Βορίδη, στον υφυπουργό Εσωτερικών Στ. Καλαφάτη και στον περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας Απόστολο Τζιτζικώστα, επιστολή με θέμα την τοποθέτηση, από το 2016, αναθηματικής πλάκας από τον Δήμο Θεσσαλονίκης που αφορά την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης το 1944.

Την επιστολή, με ημερομηνία 16 Οκτωβρίου 2021, υπογράφουν οι καθηγητές του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης **Δημ. Θ. Καραμήτσος** και **Ν. Καρατζάς** με τις ιδιότητες του Προέδρου ΣΠΜΘ και Γ. Γραμματέα ΣΠΜΘ αντίστοιχα.

Το πλήρες κείμενο της επιστολής το οποίο συνοδεύεται από δώδεκα διαφορετικά έγγραφα ως συνημμένα, έχει ως εξής:

«Στις 9/5/2016 δημοσιεύθηκε το ΠΔ 50/2016-ΦΕΚ 81 το οποίο ορίζει την 30η Οκτωβρίου εκάστου έτους ως ημέρα εορτασμού της απελευθέρωσης της Θεσσαλονίκης από τα γερμανικά στρατεύματα Κατοχής **(Συνημ 1)**.

Τον Οκτώβριο του 2017 είδαμε μια αναθηματική πλάκα μεταξύ του Βασιλικού θεάτρου και του Λευκού Πύργου που έγραφε.

«ΜΝΗΜΗ ΤΩΝ ΜΑΧΗΤΩΝ ΤΟΥ ΕΛΑΣ ΠΟΥ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΑΝ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΑΠΟ ΤΑ ΝΑΖΙΣΤΙΚΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ ΚΑΤΟΧΗΣ ΣΤΙΣ 30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1944».

Αμέσως μια «Ομάδα προβληματισμού για θέματα που αφορούν την ιστορία της πόλης μας» ενεργοποιηθήκαμε και στείλαμε επιστολή προς τον Δήμαρχο κ. Ι. Μπουτάρη και το Δημ. Συμβούλιο του Δήμου στις 22 Οκτωβρίου 2017 **(Συνημ 2)**. Ο κ. Μπουτάρης δεν απάντησε.

Στις 22/10/2019 στείλαμε επιστολή στον νέο Δήμαρχο κ. Κ. Ζέρβα και ζητούσαμε ως προς την αναθηματική πλάκα ή να αφαιρεθεί ή να αναγραφεί η αλήθεια **(Συνημ 3)**. Δεν υπήρξε απάντηση.

Στις 3/10/2020 συνομιλήσαμε με τον δήμαρχο κ. Ζέρβα. Του εξηγήσαμε ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η Θεσσαλονίκη απελευθερώθηκε από τον γερμανικό στρατό Κατοχής χάρη στον ΕΛΑΣ, εφόσον οι Γερμανοί είχαν αποχωρήσει από την πόλη την προηγούμενη μέρα. Ας σημειωθεί ότι οι κατοχικές δυνάμεις έφυγαν από την Ελλάδα, λόγω της δυσμενούς για αυτούς πορείας του πολέμου κι όχι μετά από μάχη με ήττα τους από τον ΕΛΑΣ. Ο κ. Ζέρβας μας υποσχέθηκε ότι θα αναθέσει το θέμα να λυθεί από την επιτροπή Ονοματοθεσίας του Δήμου.

Έκτοτε πέρασαν πολλοί μήνες, χωρίς να υπάρχει κάποια εξέλιξη. Στείλαμε τότε στον Δήμαρχο κ. Ζέρβα νέα επιστολή στις 24/5/2021, την οποία συνυπογράφουν 521 άτομα **(Συνημ 4)**.

Επιλέξαμε τη μέθοδο αυτή, ώστε να ενισχυθεί ο Δήμαρχος ηθικά και να αποφασίσει να διορθώσει την ανωμαλία με την ανιστόρητη πλάκα.

Παράλληλα ζητήσαμε ραντεβού με τον Δήμαρχο με τρία τηλεφωνήματα στη Γραμματεία του (στις 27/5/2021, στις 3/6/2021 και στις 4/6/2021), αλλά υπήρξε άρνηση ορισμού ημερομηνίας ραντεβού.

Αντί ραντεβού με τον Δήμαρχο μας δόθηκε τελικά ραντεβού με τον πρόεδρο του Δημ. Συμβουλίου, ο οποίος μας υποσχέθηκε ότι θα ερευνήσει μετά από μια εβδομάδα αν υπήρξε ή όχι απόφαση του ΔΣ, για το τι θα αναγράφει η αναθηματική πλάκα. Πέρασαν μήνες χωρίς απάντηση και σε τηλεφωνήματά μας δεν απαντούσε, αν και ο ίδιος μας έδωσε το τηλέφωνό του.

Με δική μας έρευνα σε υπηρεσία του Δήμου στις 11/5/2021 διαπιστώσαμε ότι **δεν υπάρχει απόφαση του Δημοτ. Συμβουλίου για το τι θα αναγράφει η αναθηματική πλάκα**, αλλά μόνο απόφαση για ονοματοθεσία δρόμου και απόφαση αντιδημάρχου περί πληρωμής σε μαρμαρά.(**Συνημ 6,7**).

Στις 8/6/2021 στείλαμε επιστολή για το θέμα προς τον Υφυπουργό Εσωτερικών για θέματα Μακεδονίας-Θράκης κ. Στ. Καλαφάτη και αμέσως μετά τον ενημερώσαμε δια ζώσης. Υποσχέθηκε ότι θα ασχοληθεί για να δοθεί λύση στο ζήτημα, αλλά πέρασαν έκτοτε περισσότεροι από τρεις μήνες χωρίς κάποιο αποτέλεσμα (**Συνημ 8**).

Λόγω της μη απάντησης του Δημάρχου καταθέσαμε όλον τον φάκελο της υπόθεσης στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κεντρικής Μακεδονίας (ΑΔΚΜ), με αριθμ. πρωτ. 107987/14/6/2021 και ζητήσαμε να επικοινωνήσει με τον Δήμο για την αναθηματική πλάκα (**Συνημ 9**). Η ΑΔΚΜ έστειλε μετά 14 μέρες (7/7/2021) επιστολή στον Δήμο ζητώντας του να ερευνήσει το ζήτημα και να απαντήσει στην ΑΔΚΜ και σε εμάς (**Συνημ 10**).

Αν και πέρασαν δύο μήνες και πλέον, ο Δήμος δεν απάντησε, ενώ υποχρεούται βάσει του Νόμου να απαντάει εντός διμήνου. Για την αβελτηρία του Δήμου ενημερώθηκε η ΑΔΚΜ με e-mail (**Συνημ 11**), με την οποία υπήρξε επιπλέον και τηλεφωνική ενημέρωση την 30/9/2021. Η ΑΔΚΜ έστειλε την

1/10/2021 νέα εντολή στον Δήμο να απαντήσει τι συμβαίνει με αυτήν την υπόθεση (**Συνημ 12**).

Δεν πήραμε ακόμη κάποια απάντηση από τον Δήμο Θεσσαλονίκης.

Θεωρούμε ότι με την τοποθέτηση της αναθηματικής πλάκας υπήρξαν παρατυπίες:

1. Το Προεδρικό διάταγμα 50 του 2016 ορίζει ως υπεύθυνο για τον προγραμματισμό εορταστικών εκδηλώσεων τον Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας και όχι τον Δήμο Θεσσαλονίκης.

2. Το ανωτέρω Προεδρικό διάταγμα ομιλεί για την απελευθέρωση από τα γερμανικά στρατεύματα Κατοχής και δεν αναφέρει τους «μαχητές του ΕΛΑΣ» ούτε τον όρο «ναζιστικά στρατεύματα».

Συγκεκριμένα στο ΠΔ αναφέρεται κατά λέξη στο **Άρθρο 1**: Καθιερώνουμε την 30η Οκτωβρίου, επέτειο της απελευθέρωσης της Θεσσαλονίκης από τα γερμανικά στρατεύματα κατοχής, ως δημόσια εορτή τοπικής σημασίας για το Δήμο Θεσσαλονίκης Νομού Θεσσαλονίκης».

3. Η Αντιδήμαρχος κυρία Γεωργία Ρανέλλα πήρε απόφαση (αρ. πρωτ. 2758/87419 της 27/10/016) για να πληρωθεί το κόστος κατασκευής της αναθηματικής πλάκας με 806,00 €, χωρίς να συζητηθεί και αποφασιστεί επισήμως στο ΔΣ ποιο κείμενο θα αναγράφεται σε αυτήν (**Συνημ 7**).

4. Είναι φανερό ότι αυτή η **αναθηματική πλάκα τοποθετήθηκε «πραξικοπηματικά» χωρίς σχετική απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Θεσσαλονίκης και δεν συζητήθηκε σε κανένα όργανο ποιο κείμενο θα αναγράφεται στην πλάκα.**

Έχουμε τη γνώμη ότι η εν λόγω αναθηματική πλάκα επιτελεί διχαστικό ρόλο μέσω φαιάς κομματικής προπαγάνδας. Για όσους γνωρίζουν την ιστορία αναδύει μνήμες της Κατοχής τότε που ο ΕΛΑΣ επιτέθηκε και φρόντισε να διαλύσει όλες τις άλλες αντιστασιακές οργανώσεις, με την επιδίωξη να κατάλαβει βιαίως δια των όπλων την εξουσία.

Διά ταύτα:

Ζητούμε να διαταχθεί αντικατάσταση της σημερινής αναθηματικής πλάκας με νέα, συνάδουσα με το προεδρικό διάταγμα 50/2016, η οποία πρέπει να αναφέρει ότι:

«ΣΤΙΣ 30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΕΟΡΤΑΖΕΙ Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ ΚΑΤΟΧΗΣ ΤΟ 1944».

Πιστεύουμε ότι εφόσον ο δήμαρχος κ. Ζέρβας δεν αποφασίζει να διορθώσει τη φαλκίδευση της ιστορίας της πόλης μας που πραγματοποιήθηκε επί Δημαρχίας κ. Ι. Μπουτάρη με την αυθαίρετη τοποθέτηση της αναθηματικής πλάκας, είναι πλέον υποχρέωση του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών για θέματα Αυτοδιοίκησης να κάνει τις απαραίτητες ενέργειες για να απόκατασταθεί η ιστορική αλήθεια».

Με τιμή

Δημ. Θ. Καραμήτσος Ομ. .... N. Καρατζας
Καθ. ΑΠΘ Πρόεδρος ΣΠΜΘ ..... Ομ. Καθ. ΑΠΘ Γραμματέας ΣΠΜΘ.

Τα άρθρα που δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του ΙΗΑ εκφράζουν αποκλειστικά τους συγγραφείς – μέλη του ΙΗΑ. Η ιστοσελίδα του ΙΗΑ δεν λογοκρίνει, ούτε επεμβαίνει σε άρθρα – κείμενα των μελών του ΙΗΑ.

[INTERNATIONAL HELLENIC ASSOCIATION](https://professors-phds.com/)

Πηγή : <https://professors-phds.com/>